

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Suomen talouskasvun, kilpailukyvyn ja ilmastotavoitteiden kannalta on olennaista, että uusiutuvan energian hankkeiden laajamittainen ja sujuva kehittäminen on mahdollista sekä kannatettavaa myös tulevaisuudessa.

Esitettyjen muutosten myötä tuulivoiman kehittäminen vaikeutuu. Esityksen mukaan asutuksen ja tuulivoimalan välisen etäisyyden tulee olla 8 x voimalan kokonaiskorkeus, ellei voimalaitos sijaitse maakuntakaavaan merkityllä tuulivoima-alueella. Kiinteän etäisyysrajan sijasta pitäisi jatkossakin pysyä tapauskohtaisessa tarkastelussa, joka huomioisi eri sijaintien erityispiirteet. Esitettyjen muutosten myötä kannattavien voimalaitosalueiden määrä vähenee ja toteutettavien hankkeiden määrä supistuu. Lisäksi voimalaitokset joudutaan sijoittamaan yhä useammin kauemmaksi kulutuskeskuksista, mikä kasvattaa sähkön tuotannon ja kulutuksen välistä etäisyyttä. Pidemmät sähkönsiirtoetäisyydet lisäävät sähköverkon häviöitä ja edellyttävät uusien siirtoyhteyksien rakentamista. Mikäli sähköverkkoja joudutaan rakentamaan tehottomasti tai turhaan, se kuormittaa ympäristöä ja nostaa sähkönsiirtokustannuksia sekä yrityksille että kuluttajille. On varmistettava, että myös sähköverkkoinvestoinnit voidaan toteuttaa taloudellisesti ja järkevästi.

On tärkeää, että Suomeen saadaan jatkossakin puhdasta sähköntuotantoa. Edullinen ja puhtaasti tuotettu sähkö pitää tunnistaa tekijänä, mikä houkuttelee Suomeen investointeja yhdessä vahvojen ja järkevästi toteutettujen sähköverkkojen kanssa. Kotimainen puhdas sähkö vahvistaa myös huoltovarmuutta ja energiajärjestelmän kestävyyttä. Tätä myönteistä kehitystä ei tule pysäyttää tarpeettomasti tiukentuvalla sääntelyllä.

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Suomen talouskasvun, kilpailukyvyn ja ilmastotavoitteiden kannalta on olennaista, että uusiutuvan energian hankkeiden laajamittainen ja sujuva kehittäminen on mahdollista sekä kannatettavaa myös tulevaisuudessa.

Esitettyjen muutosten myötä etenkin pienten ja keskisuurten aurinkovoimalaitosten kehittäminen vaikeutuu ja tulee entistä kannattamattommaksi. Tiukentuvien vaatimusten myötä voimalaitoskoot kasvavat ja ne joudutaan sijoittamaan yhä useammin kauemmaksi kulutuskeskuksista sen sijaan, että ne voisivat sijaita alueellisten jakeluverkkoyhtiöiden verkossa. Tämä kehitys kasvattaa sähkön tuotannon ja kulutuksen välistä etäisyyttä. Pidemmät sähkönsiirtoetäisyydet lisäävät sähköverkon häviöitä ja edellyttävät uusien siirtoyhteyksien rakentamista. Mikäli sähköverkkoja joudutaan rakentamaan tehottomasti tai turhaan, se kuormittaa ympäristöä ja nostaa sähkönsiirtokustannuksia sekä yrityksille että kuluttajille. Olisikin varmistettava, että myös sähköverkkoinvestoinnit voidaan toteuttaa taloudellisesti ja järkevästi.

On tärkeää, että Suomeen saadaan jatkossakin puhdasta sähköntuotantoa. Edullinen ja puhtaasti tuotettu sähkö pitää tunnistaa tekijänä, mikä houkuttelee Suomeen investointeja yhdessä vahvojen ja järkevästi toteutettujen sähköverkkojen kanssa. Kotimainen puhdas sähkö vahvistaa myös huoltovarmuutta ja energiasäätelyjärjestelmän kestävyyttä. Tätä myönteistä kehitystä ei tule pysäyttää tarpeettomasti tiukentuvalla säätelyllä.

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Kommentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentti luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Harala Sanni
Elenia Verkko Oyj